

Festa i espai metropolità (II). Algunes reflexions sobre la Feria de Abril que se celebra a Catalunya

Bienve Moya

La festa d'argument tradicional continua viva en l'espai metropolità, fins i tot algunes d'elles han obert un bon forat en el calendari anual de celebracions multitudinàries. En l'actualitat n'existeixen almenys quatre en l'àmbit metropolità de Barcelona, que cada any omplen forces hores dels espais informatius de televisió i ràdio, i pàgines de premsa escrita: Sant Joan, la Mercè, la Cavalcada dels Reis d'Orient i la Feria de Abril. En altres àmbits metropolitans, València, Tarragona..., per exemple, també podrem rastrejar aquesta particularitat.

Passada la Cavalcada dels Reis, i mentre el Carnaval busca el seu lloc en espai metropolità, ens arriba la Feria de Abril, un muntatge festiu ben curiós. En teoria aquesta Feria s'anuncia com una imatge catalana de la de Sevilla (ho anuncien el seus organitzadors actuals, la FECAC -Federación de Entidades Culturales Andaluzas en Cataluña- del senyor García Prieto), i obté un ressò considerable a través del holding de ràdios i properament de TV del també senyor Justo Molinero. Se suposa que aquesta imatge la fan realitat unes entitats dites andalusistes que, segons el particular criteri del senyor García Prieto i Cia., serien representants dels andalusos de Catalunya. Aquesta Feria de Barcelona serviria, en opinió d'aquells, per reunir els andalusos que resideixen al Principat, per donar fe de la seva presència, per solaçar-se amb els referents culturals propis, i alhora per mostrar-los. O això últim, o potser el que en la particular realitat del senyor García Prieto i Cia. es pretén és mostrar com un suposat poder andalusista -quantificat en vots electius- podria actuar si no se'l tingués en compte. Aquesta última versió sembla ser la que s'empassen els diversos postulants polítics que cada any accedeixen a visitar la Feria per fer-hi una mica el paperina.

La qüestió és, però, que avui, i en nom dels suposats protagonistes de la festa -els andalusos i fills d'andalusos residents a Catalunya-, caldria posar en dubte les asseveracions d'aitals senyors. Caldria posar en dubte l'autoarrogada representació del total del col·lectiu dels andalusos i fills d'andalusos residents a Catalunya, bona part dels quals ni tenim el plaer d'haver dinat mai amb García Prieto (ni amb Justo Molinero), ni coneixem les seves respectives organització, ni empreses; i als quals (a la majoria d'andalusos i fills d'andalusos) ningú s'ha molestat a consultar sobre la representativitat que a ulls clucs solen concedir a ambdós individus la majoria de líders polítics catalans, ni sabem que es consultés ningú de les nostres famílies; i caldria també manifestar un dubte sobre els seus cofoistes i mai

contrastats encerts i èxits d'organització, als quals la gran majoria dels mèdia solen fer tant de cas com si es tractés de l'oracle granadí. Sobre els raonables dubtes que podem expressar al voltant de la Feria que organitza la FECAC, sota fèrria vigilància de García Prieto i Cia., un cert nombre d'amics, de família andalusa com jo mateix, hem pogut reunir un bell dossier (tot amb materials apareguts a la premsa) on es pot advertir com sol actuar un pretés andalusisme (tipus García Prieto, tipus Justo Molinero) que usa i abusa dels sentiments de pertinença de la nostra (també) cultura, i que, a més, no es molesta gens a donar comptes d'aquests usos, si no és per posar-los al servei dels que arrimándose a su ascua n'obtenen mejor candela.

Una dada entre mil: segons l'organització de la FECAC, l'any 2002 van assistir a la Feria uns tres milions de persones (milió amunt, milió avall; no ve d'aquí!). Des de Santa Coloma, en un article signat per Jaume P. Sayrach, aparegut a La Vanguardia del 3 d'abril, es deia: "Ningú a Santa Coloma pot entendre que en el reduït espai de Can Zam es reuneixi el quasi un milió de persones [aquí la xifra ja havia baixat] que els organitzadors comptabilitzen...". Ben cert. Al mateix diari, el 14 de maig, en un article de Luís Benvenuty s'explica que el col·lectiu Contrastant (www.contrastant.net), va assistir a la Feria del 2002 cronòmetre en mà i va comptabilitzar 455.056 persones. I continua: "Els números són política. [...] Dir que a la Feria hi han assistit tres milions [de persones] [...] designa la població d'origen immigrant a Catalunya. Acceptant aquesta xifra acceptem que García Prieto pot mobilitzar aquesta població".

D'altra banda, perquè aquesta espontània Feria pugui tenir èxit, hi col·laboren les següents institucions i empreses: el sòl públic és cedit gratuïtament pels Ajuntaments de Sant Adrià i Barcelona; al recinte de la FECAC hi actuen artistes que paga directament l'Ajuntament de Barcelona; en aquest mateix recinte cadascuna de les institucions, incloses aquelles que ja subvencionen la Feria, que hi posen estand han de pagar (més d'un milió de pessetes); el gremi dels firaires també col·labora en la caixa de la FECAC (no hi ha dades sobre aquests ingressos atípics); la Diputació de Barcelona es féu càrrec del transport, des d'Alcalá de Guadaira, de la terra per pavimentar el Real; les caixes d'estalvis, via Generalitat, també donen suport econòmic a la Feria; 40 casetas paguen per poder-se instal·lar, i d'aquestes casetas, l'any 2002 divuit pertanyien a comercials (exemple: Gallina Blanca) o a partits, i la resta eren d'entitats regionals. Sobre el material que aquestes últimes exhibeixen a les seves casetas, opinariem que si analitzem qualsevol de les penyes o centres que utilitzen el nom d'alguna ciutat o població andalusa, no tenim altra sortida que sentir vergonya aliena, ja que reproduïxen barroerament un pintorequisme, i un tipisme, que tenen molt més a

veure amb el mal gust i l'estupidesa humana que amb qualsevol informació cultural al tractar de reproduir tot allò que a Andalusia, lògicament, ja fa temps que no existeix. No hi ha paraules per descriure el nostre sentiment, només tristor, ja que estem convençuts que aquestes persones (les qui munten les casetas) actuen de bona fe i que el grup de pressió que representa la FECAC els utilitza com a força de xoc per als seus manejos amb tots, absolutament amb tots, els líders polítics catalans. Lectors i lectores, a molts dels andalusos i descendents d'andalusos residents a Catalunya que tenim Catalunya per país (o almenys a una bona part d'ells) ens dol en l'ànima que s'utilitzin els nostres sentiments de forma tan grollera; que siguin utilitzats tant per uns suposats representants que no representen ningú més que aquells que pertanyen a les seves associacions (una minoria que no per cànvida és menys responsable) com per uns informadors que prefereixen escoltar els més cridaners, com per uns líders polítics que, en la seva miopia, confonen bou amb bèstia grossa (o potser ja els va bé portar ulleres de cul de got).

Bienve Moya. Etnògraf

Publicat al diari Avui, el 7 d'abril de 2003

<http://www.avui.com/avui/diari/03/abr/07/c20107.htm>